

INFOxes

10 anys
de FESC

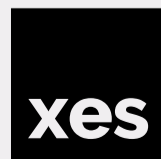
PUBLICACIÓ ESPECIAL DE LA XARXA D'ECONOMIA SOLIDÀRIA

X Fira d'Economia Solidària de Catalunya

Del 18 al 24 d'octubre #FESC2021

Fabra i Coats, Sant Andreu de Palomar, Barcelona

Què és la XES?

La Xarxa d'Economia Solidària (XES), amb més de 400 sòcies, és l'entitat que s'encarrega d'organitzar la Fira d'Economia Solidària de Catalunya (FESC) des de 2012, que arriba enguany a la seva desena edició. Defensa un sistema econòmic respectuós amb les persones, el medi ambient i els territoris que funciona sota criteris democràtics, d'horitzontalitat, transparència, equitat i participació.

La XES comença a gestar-se a mitjans dels anys noranta, en un procés iniciat entre cooperatives catalanes i brasileres durant el Fòrum Social Mundial de Porto Alegre. Després d'un llarg procés de debat i reflexió contínua, amb l'impuls de la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, el naixement de la XES culmina amb la signatura del manifest de constitució, el novembre de 2002, i la posterior assemblea plenària de constitució, el febrer de 2003.

Arran del pla estratègic aprovat el 2015, desenvolupa quatre grans eixos estratègics: relacions externes, incidència política i formació; economies feministes; xarxes territorials i sectorials, i mercat social. Totes aquestes accions s'articulen mitjançant una tretzena de comissions que cobreixen diferents àmbits. Al llarg dels darrers quinze anys, la XES ha participat en moltes accions de difusió de l'economia solidària, la intercooperació i la creació del mercat social. A banda de la fira, la XES promou el balanç social, impulsa una desena de xarxes locals i fa propostes d'impuls de l'economia solidària, com una nova manera de produir, distribuir i consumir, i que representa una alternativa viable i sostenible per satisfer les necessitats individuals i globals.

Al recinte de la Fabra i Coats de Sant Andreu de Palomar, s'aprofita la fira per fer intercooperació | VICTOR SERRI

OBJECTIUS DE LA FIRA

- Divulgar les alternatives que aporta l'economia solidària, tant a curt termini, per cobrir necessitats urgents, com a mitjà i llarg termini per sortir del capitalisme.
- Donar a conèixer l'economia solidària i les solucions que aporta a les necessitats materials de les persones en la seva vida quotidiana.
- Donar visibilitat al teixit comercial i empresarial de l'economia social i solidària.
- Augmentar el nombre de persones i organitzacions compromeses en les iniciatives d'economia solidària de la XES, com a proveïdores, estalviadores o emprenedores.
- Fomentar la intercooperació entre els agents de l'economia solidària.
- Oferir un espai de reflexió i debat per avançar en les propostes de l'economia solidària.
- Consolidar-se com un referent periòdic del mercat social a Catalunya i un esdeveniment clau a Europa i a la Mediterrània.

Publicació editada conjuntament
per la Xarxa d'Economia Solidària (XES)
i La Directa SCCL.

www.xes.es.cat/
www.directa.cat

Coordinació: Carme Giménez i Irene Selvaggi
Edició: Jesús Rodríguez
Correcció: Miriam Tijani
Maquetació: Roger Costa Puyal
Fotografia: Victor Serri

Aquesta publicació s'ha enviat a impremta el
4 d'octubre de 2021. Tirada: 3.800 exemplars

DEFÉS-TE DEL CAPITALISME, DE FESTA AMB L'ECONOMIA SOLIDÀRIA

Enguany, la Fira d'Economia Solidària de Catalunya arriba a la desena edició. Des de 2012, quan vam començar, tant l'economia social i solidària (ESS) com la mateixa fira han crescut molt. És un moment perfecte, doncs, per aturar-se a mirar el camí recorregut i dibuixar plegades l'horitzó a què aspirem a arribar en la pròxima dècada.

Aquesta data tan assenyalada arriba en un any en què se'ns ha repetit fins a l'avorriment el conflicte entre l'economia i la vida; se'ns diu que s'ha d'aturar l'economia per cuidar la salut col·lectiva.

El que la pandèmia ha visibilitzat és que el model capitalista entra en crisi i col·lapsa quan cal resoldre necessitats col·lectives

Des de la XES defensem que aquesta és una falsa dicotomia. El que la pandèmia ha visibilitzat és que el model d'economia capitalista entra en crisi i col·lapsa quan cal resoldre necessitats col·lectives, com ara gestionar una emergència sanitària.

Des de l'ESS defensem que és possible fer una economia per la vida, una economia que resolgui les necessitats socials posant les persones i el pla-

neta en el centre i que de fet és l'única possible per poder construir un món que mereixi ser viscut. L'economia solidària ja està construint moltes propostes que ho demostren i volem que la FESC serveixi per reivindicar-les i, sobretot, per reflexionar juntes sobre tots els reptes que tenim al davant.

10 (DEU!) ANYS DE FESC

Durant tot aquest temps, la fira s'ha marcat objectius diferents, encara que sempre amb la vista posada a l'exposició pública de la realitat de l'economia solidària a casa nostra. Des del lema "Cap a la vertebració del sector", de 2013, fins a la reflexió conjunta d'enguany, ha passat per la reivindicació de la comunitat com a espai en el qual fer possible una economia col·lectiva i accessible ("Ni teu, ni meu. Nostre!", el 2017), la recuperació del Maig del 68 francès ("D'aquelles llambordes, aquestes alternatives", el 2018) o l'afirmació que aquesta nova economia ara mateix té un paper, que és una opció possible ("L'economia ha canviat. I tu, a què aspirem?", el 2019). En definitiva, el que ja dèiem fa deu anys: "Per una economia al servei de les persones. Un altre món és possible!".

Durant tot aquest temps, milers de persones han passat per la Fabra i Coats de Sant Andreu de Palomar durant el cap de setmana d'octubre de la fira; han estat centenars les que han aportat els seus coneixements, que han compartit propostes, que han de-

batut... Alhora, també centenars n'han aportat els seus productes, serveis, per fer veure de manera oberta i pública que ja són moltes les que treballen dins d'aquest marc econòmic. Que treballen, consumeixen i produeixen en l'àmbit de l'economia solidària. En definitiva, que existeix un mercat social en ple creixement.

NOVETATS D'ENGUANY

Aquest 2021 la Fira presenta alguns canvis respecte a edicions anteriors. D'una banda, el format, que deixa de ser només presencial durant el cap de setmana i s'amplia a un registre virtual a partir de la inauguració, que serà el dia 17 al Canòdrom, amb la presència de Silvia Federici i Marina Garcés.

El dia 22, la festa per celebrar el desè aniversari de la FESC serà el tret de sortida de la fira presencial dels dies 23 i 24. Ara bé, també serà diferent, ja que totes les expositores es trobaran a l'aire lliure, per tal de mantenir la seguretat sanitària. És per aquest motiu que n'hi haurà menys que altres anys, de la mateixa manera que també s'ha reduït el nombre d'activitats presencials (tot i que s'emetraran en streaming). Això sí, perquè tothom tingui opció de participar-hi, les activitats s'han treballat prèviament perquè s'unifiquessin per sectors o temes a presentar.

En definitiva, i tal com dèiem el 2014, la Fira d'Economia Solidària de Catalunya "pot ser l'aventura d'un cap de setmana o el projecte de la teva vida".

UNA DÈCADA DE FESC

PROGRAMA DEL 17 AL 24 D'OCTUBRE

INAUGURACIÓ

Desfés-te del capitalisme, amb Silvia Federici i Marina Garcés
Vermut musicat
Diumenge 17
12 h
Canòdrom
(aforament limitat)

DESFÉS-TE DEL CAPITALISME, DE FESTA AMB L'ECONOMIA SOLIDÀRIA

ImproESS
Concert de Beat Band de Sant Andreu
Divendres 22
20 h
Sala Micaela Chalmeta

VIRTUAL

(en streaming a fesc.xes.cat)

Dilluns 18 a les 17h
Els procomuns digitals al servei del cooperativisme.

Dimarts 19 a les 15h
Com generar relacions internacionals des de l'ESS?

Dimecres 20 a les 17h
ReGenerationEU, consultoria ciutadana per uns fons europeus per a la gent.

Dijous 21 a les 17h
Trobada interna de suport mutu de la sectorial de cultura.

PRESENCIAL

a la Fabra i Coats

Divendres 22, 10 h
Sala Santos Hernández
Polítiques públiques: espai de trobada entre administracions i entitats de l'ESS.

Divendres 22, 17 h
Sala Santos Hernández
Trobada d'intercooperació.

Dissabte 23, 10.30 h
Sala Micaela Chalmeta
Què hem fet fins ara des de l'ESS en favor de ciutats més humanes i feministes des de la perspectiva de la diversitat funcional.

Dissabte 23, 10.30 h
Sala Santos Hernández
Consum i ESS: reptes, escala i contradiccions.

Dissabte 23, 10.30 h
Sala Elisa Garcia
Polítiques públiques per a una transició ecosocial.

Dissabte 23, 12.30 h
Sala Flora Tristan
Mercat social i intercooperació.

Dissabte 23, 12.30 h
Sala Micaela Chalmeta
Territoris articulats, xarxes solidàries.

Dissabte 23, 12.30 h
Sala Elisa Garcia
Com reivindiquem les pràctiques (eco) feministes en l'ESS?

Dissabte 23, 12.30 h
Sala Santos Hernández
Polítiques públiques o autonomia del sector cooperatiu en la generació de llocs de treball.

Dissabte 23, 16.30 h
Sala Flora Tristan
Economies comunitàries: resolent necessitats, sostenint el territori.

Dissabte 23, 16.30 h
Sala Micaela Chalmeta
Precarietat tèxtil en un món globalitzat: reptes i alternatives.

Dissabte 23, 16.30 h
Sala Elisa Garcia
Cap a una visió compartida de les cures des de l'economia solidària.

Dissabte 23, 16.30 h
Sala Santos Hernández
Desfer-nos del racisme i de festa amb una ESS diversa.

Dissabte 23, 18.30 h
Sala Micaela Chalmeta
Co-construïm l'estratègia per la transició ecosocial de l'ESS.

Dissabte 23, 18.30 h
Sala Elisa Garcia
Habitatge cooperatiu, presents i futurs.

Dissabte 23, 18.30 h
Sala Flora Tristan
Reproduïm elitismes dins dels moviments anticapitalistes?

Diumenge 24, 10.30 h
Sala Santos Hernández
Seguretat humana i economies solidàries.

Diumenge 24, 10.30 h
Sala Micaela Chalmeta
10 anys de FESC: el rol de les finances ètiques en l'articulació i la potenciació de l'ESS.

Diumenge 24, 10.30 h
Sala Elisa Garcia
Consum agroecològic organitzat contra l'emergència climàtica.

Diumenge 24, 12.30 h
Sala Micaela Chalmeta
Eduquem per transformar. Present i futur de l'educació en ESS.

Diumenge 24, 12.30 h
Sala Elisa Garcia
Agroecologia i economia solidària: reptes per a transformar el model agroalimentari.

Diumenge 24, 12.30 h
Sala Santos Hernández
Les comunitats energètiques locals com a eina de transformació cap a un nou model energètic.

Diumenge 24, 12.30 h
Sala Flora Tristan
Teoria i pràctica de l'atenció a la diversitat i singularitat en la cura a l'ESS.

ALTRES ACTIVITATS

Dijous 21, 17 h
Ateneu l'Harmonia
Trobada interna de suport mutu de la sectorial de cultura.

Dissabte 23, 10.30 h
Espai Maria Palomera
Jocs infantils i juvenils.

Dissabte 23, 12 h
Espai Arcadi Oliveres
Cicle Orelletes.

Dissabte 23, 18.30 h
Sala Santos Hernández
Teatre-debat: "Ana y Serafín. Inquilinos de la periferia".

Dissabte 23, 20 h
Espai Arcadi Oliveres
Concert amb Raquel Lua.

Dissabte 23, 20 h
Espai Dolors Abelló
Desfilada de moda.

Diumenge 24, 10.30 h
Espai Maria Palomera
Jocs infantils i juvenils.

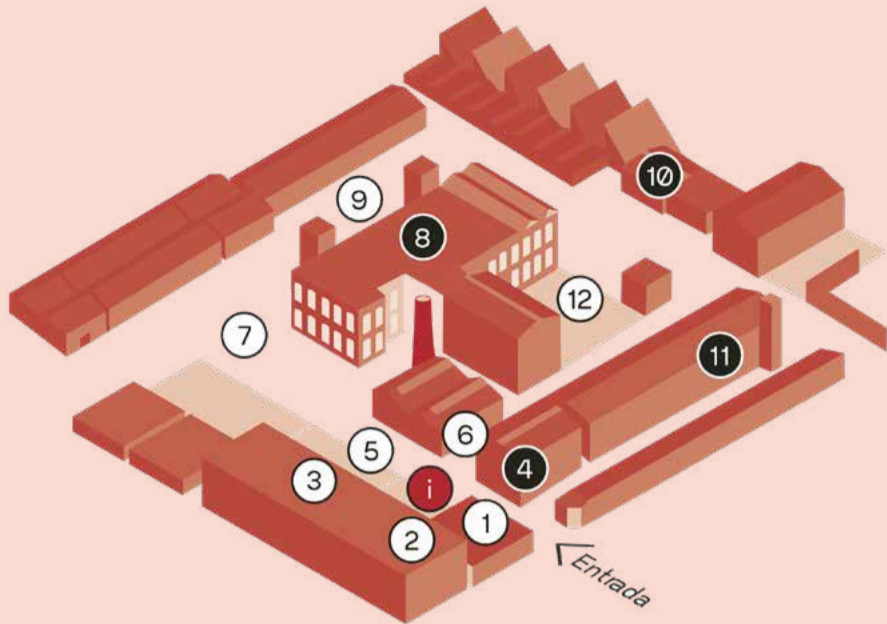
Diumenge 24, 11 h
Sala Elisa Garcia (entrada)
Zbabeq Intervenció: Diàleg entre música i pintura.

Diumenge 24, 12 h
Espai Arcadi Oliveres
Taller de circ per Ateneu Popular 9 Barris.

Diumenge 24, 13 h
Espai Arcadi Oliveres
Concert amb Paula Grande.

TOTES LES ACTIVITATS PRESENCIALS TAMBÉ EN STREAMING AL WEB FESC.XES.CAT

MAPA DEL RECINTE DE LA FABRA I COATS

1. Espai Benet Vigo
2. Espai Honora Enfield
3. Espai Maria Palomera
4. Sala Santos Hernández (L'Harmonia)
5. Espai Dolors Abelló
6. Carrer Francesc Martínez de Foix
7. Plaça Joan Peiró
8. Sala Elisa Garcia
9. Plaça Joan Berney
10. Sala Micaela Chalmeta
11. Sala Flora Tristan
12. Espai Arcadi Oliveres

ENTITATS INSCRITES

ALIMENTACIÓ

- Alternativa3
- Associació El Llevat
- Foodcoop BCN
- Fundació Emys
- L'Aresta, Cooperativa Agroecològica
- L'Obrador de Gramenet
- L'Olivera Cooperativa
- La Feixa
- La Sobirana Cooperativa
- Ordi Natura
- Quèviure
- Riuerd Empresa d'Inserció SCCL
- Tres Cadires

ASSESSORAMENT

- Calidoscoop
- Col·lectiu Ronda
- Compcal Talaia SCCL
- Coopdemà Consultoria
- Coopolis, Ateneu Cooperatiu de Barcelona
- e-Plural
- Ecoserveis
- Ekonomikon
- El Risell
- Espai Ambiental
- Federació de Cooperatives de Consumidors i Usuaris de Catalunya (Coopsconsum)
- Fundació Emys
- Gestión Integral SCCL
- INSTA, Serveis Jurídics Ambientals SCCLP
- Irídia
- L'Eixida
- L'Esberla
- La Fàbrica@
- La Mirada Cooperativa SCCL
- LabCoop
- Marges
- Resilience Earth
- SePrA Servei de Prevenció
- Tandem Go
- Tandem Social

COMUNICACIÓ

- Agència Talaia
- Alternatives Econòmiques
- Bruna
- Crític
- Dies d'Agost
- Directa SCCL
- El Far Cooperatiu
- Filigrana Produccions 360 SCCL
- Júlia Larrosa
- Konexiona Marketing Services SCCL
- L'Apòstrof SCCL
- Looky Produccions
- MTK Space

CULTURA I OCI

- Abacus cooperativa
- Biciclot
- Cooperativa Cultural Rocaguinarda
- Cooperativa Keras Buti
- Fundació Roca i Galès
- KULT
- La Ciutat Invisible
- Lafundició
- Pol·len Edicions SCCL
- Tigre de Paper
- Yogalegre Coop

ENS PÚBLICS

- Programa d'Economia Social del Departament d'Empresa i Treball
- Xarxa de Municipis per l'Economia Social i Solidària (XMESS)

EDUCACIÓ I RECERCA

- Cooperativa Barabara Educació (Biciclot)
- Cooperativa Escola Lliure El Sol SCCL
- El Timbal
- Fundació Privada Pere Closa
- Justícia Alimentària
- La Caliu
- La Coopmunitat SCCL
- LaCoordi
- Universidad Buen Vivir
- voluta.coop

ESPAIS I XARXES

- Associació La Insòlita, Xarxa de Cooperació Feminista
- Associació Som Valor Social
- Caixa d'Eines i Feines
- Cooperasec
- Federació Catalana de Voluntariat Social
- Federació de Cooperatives de Treball (FCTC)
- Fundació Cívica Esperanzah
- Grup Clade
- Grup Ecos
- La innoBAdora
- Opcions
- Pam a Pam
- SETEM Catalunya
- Sinèrgics
- Taula Eix Pere IV (Xarxes Locals de la XES)

FINANÇAMENT I MONEDA SOCIAL

- Arç Cooperativa
- Coop57
- Fundació Coop57
- Fundació Goteo
- Mutuacat
- Oikocredit Catalunya
- Verkami

HABITATGE I GESTIÓ DE L'ENTORN

- Arqbag, cooperativa d'arquitectura
- Celobert
- Col·lectiu d'Arquitectes El Tinglado
- COLAB
- Coop d'Era
- Cooperativa Raons
- La Dinamo
- Laboqueria Taller d'Arquitectura
- Lacol

- Lemur Laboratori d'Emergències Urbanes
- Masies x Viure
- Oasiurbà
- SaóPrat SLU
- Sostre Cívic
- Sotrac Habitatge Cooperatiu SCCL
- Trèvol

SALUT I CURES

- Casa de Naixements Migjorn
- Clara Ser Gran
- COS cooperació i salut
- EcoTribu
- Igualtarium
- Impulsem
- Suara Cooperativa

SUBMINISTRAMENTS

- eXO
- Som Connexió
- Som Energia

TECNOLOGIA I ELECTRÒNICA

- Associació SinergiaTIC
- Codi Cooperatiu
- Colectic
- Coopdevs
- femProcomuns
- Fundació guifi.net
- Jamgo
- Pangea.org
- RiceUp Cooperativa de Disseny

TÈXTIL

- Baby Crotx
- CreadonESS
- El Diomcoop SCCL
- Més amb menys
- Solidança/Roba Amiga
- Xarxa de Dones Cosidores

Novetat! Espai de trobada entre entitats de l'ESS i administracions públiques

Al'assemblea extraordinària monogràfica sobre la FESC, que va tenir lloc el gener del 2020, un dels aspectes que va sortir més demandat era reforçar la Fira d'Economia Solidària com a espai comercial de trobada entre actors, especialment entre el teixit de l'ESS i les administracions públiques i ens locals, per convertir la FESC en un espai facilitador de la compra pública ètica.

L'any passat, la pandèmia no va permetre desplegar l'acció, però enguany hem treballat de la mà de la Xarxa de Municipis per l'Economia Solidària (XMESS) per oferir aquest nou espai el divendres 22 d'octubre al matí.

La jornada tindrà dos moments diferenciats. La primera franja del matí serà un espai de reflexió estratègica entre administracions i ens locals, on la XMESS i la Direcció General d'Economia Social i Solidària, el Tercer Sector i les Cooperatives, de la Generalitat de Catalunya, compartiran un balanç i perspectives de les polítiques públiques de promoció i suport a l'ESS dels darrers deu anys, i també hi participarà la comissió d'incidència de la XES per fer arribar als presents les mesures i propostes del Pla d'Acció de la XES, perquè l'ESS se situï com a peça fonamental per a la construcció d'un model econòmic que posi la vida al centre. La segona part del matí esdevindrà un espai de coneixença i intercanvi d'informació i contactes entre els consistoris i administracions presents amb aquelles empreses i entitats de l'ESS que hagin expressat interès a treballar amb l'administració pública en la inscripció. S'elaborarà una agenda de trobades segons sectors econòmics per aprofitar el màxim el matí i la presència d'ens locals de tot el país.

Trobem-nos per construir unes cures solidàries i transformadores

ACatalunya són cada cop més nombrosos els projectes col·lectius que despleguen la seva activitat en l'àmbit de la salut i la cura de les persones. Aquestes iniciatives prenen formes diverses dins de l'economia solidària: trobem grups de criança i xarxes veïnals d'ajuda mútua, que han viscut un moment d'efervescència en plena pandèmia; associacions que porten a terme activitats relacionades amb el sindicalisme de la llar i les cures, la intermediació professional entre famílies i treballadores (que són l'assaig de futurs projectes d'autoorganització laboral); i, per últim, cooperatives de treball i consum que lluiten per millorar les condicions laborals i la qualitat dels serveis que ofereixen a les seves associades.

L'any i mig de pandèmia ha servit per estrènyer els vincles intercooperatius entre projectes i territoris, i volem aprofitar l'espai de la FESC 2021 per obrir dos espais de diàleg entre projectes i amb el conjunt del sector per debatre i definir una estratègia compartida i tenir un pla d'acció conjunt per incidir en les administracions públiques per impulsar processos transformadors que reconeguin el valor social dels projectes col·lectius, democràtics i sense ànim de lucre.

En primer lloc, amb la taula rodona "Cap a una visió compartida de les cures des de l'economia

solidària" (el dissabte 23, de 16.30 h a 18 h) volem apropar el que tenen en comú els projectes, perquè un imaginari de principis i valors compartits ens pot ajudar a una estratègia conjunta de sector. En segon, amb la xerrada "Teoria i pràctica de l'atenció a la diversitat i singularitat en la cura a l'ESS" (diumenge 24, de 12.30 h a 14 h) volem donar visibilitat a les iniciatives i projectes que construeixen dia a dia una manera de fer que combat les inèrcies mercantilistes, heteropatriarcals, edadistes i capacitistes que travessen àmbits com l'atenció a la gent gran, la ginecologia i obstetrícia o la salut laboral.

Volem aprofitar la FESC per trobar-nos, necessitem imaginar plegades un horitzó de cura digna, feminista i antiracista, que ens ajudi a definir una estratègia conjunta des del sector cooperatiu i solidari. Ens cal amb caràcter d'urgència, com a àmbit fonamental en la concertació pública-cooperativa-comunitària. En cas contrari, correm el risc que la provisió de cures continuï sent un nínxol de mercat en mans d'empreses mercantils de plataforma i grans empreses multiservei licitadores de serveis públics, amb sistemes d'atenció deshumanitzats i generadors de precarietat, que fan negoci amb la salut d'usuàries i treballadores, principalment dones, migrades i racialitzades.

Els horts i el consum agroecològic construeixen economia comunitària

Economies comunitàries: resolent necessitats, sostenint el territori

Des de l'economia solidària ens definim com un moviment socioeconòmic transformador, conformat per un vessant empresarial i un vessant comunitari. La FESC és un gran aparcador del vessant més empresarial, oferint multiplicitat d'opcions per consumir (individualment i col·lectivament) amb els valors de l'ESS. Enguany, des de la XES, volem posar l'accent en apropar que hi ha una forma de resoldre les nostres necessitats quotidianes construint comunitat.

Les economies comunitàries són formes col·lectives de resolució de necessitats socioeconòmiques basades en l'autogestió i la implicació en un projecte comú i col·lectiu. L'activisme hi té més presència que el treball remunerat i l'accés al bé o servei que ofereixen acostuma a anar lligat a la

participació i presa de decisions. En la seva activitat, busquen reforçar els vincles socials i comunitaris de caràcter solidari, l'arrelament territorial i la generació d'impactes socials, culturals i ambientals positius en les seves comunitats.

Estem parlant de grups de consum agroecològic, horts comunitaris, espais de gestió comunitària, xarxes i mercats d'intercanvi, monedes comunitàries, bancs del temps, experiències d'habitatge col·lectiu, grups de criança compartida, etc.

En l'elaboració de l'informe "L'Impacte de la COVID-19 sobre l'ESS. Solidaritat malgrat les dificultats", vam detectar la capacitat de les economies comunitàries d'emergir de pressa i donar resposta a necessitats sociocomunitàries davant d'una emergència. Volem aprofitar aquesta FESC per a conèixer-les millor i compartir els debats que sorgeixen en aquests espais col·lectius, comptant amb la presentació del darrer llibre de la XES que analitza l'especificitat de la gestió comunitària en l'àmbit de la cultura.

Grup de treball de diversitat funcional

Es valors de l'ESS, pels quals treballa la XES, ens han de fer passar per sobre del sistema heteropatriarcal capitalista i productivista de què formem part. Això implica, d'entrada, no reproduir les seves pràctiques excloents. Necessitem revisar-nos i pensar per què encara generem massa sovint espais -físics o no- excloents. Amb aquest objectiu, el mes d'abril, des de la XES, vam organitzar la taula rodona "Aproximació a la diversitat

funcional des de l'ESS" i a partir d'aquesta trobada, les participants hem seguit reflexionant conjuntament i s'ha establert un grup de treball. Aquest grup és obert i actualment està format per representants d'ECOM, la Fundació Els Tres Turons, Diverscoop, la Lleialtat Santsenca, Boreal Comunicació Accessible i diverses sòcies de la XES a títol individual.

El primer objectiu que ens hem marcat és aportar la nostra experiència des de la diversitat fun-

cional per contribuir en certs aspectes de l'organització de la FESC com l'accessibilitat i la gestió de persones. El segon, seguir la reflexió iniciada a l'abril i recollir més aportacions i punts de vista. És per això que en el marc de la fira organitzem la xerrada "Ciutats més humanes i feministes des de la perspectiva amb diversitat funcional". La nostra voluntat és que la tasca no s'acabi aquí i després de la fira seguirem reflexionant sobre la vinculació entre la diversitat funcional, les necessitats humanes i el paper de l'ESS en tot plegat per tal d'establir els reptes futurs.

Un ric mosaic d'experiències d'intercooperació

Des del 2015, vivim un cicle expansiu de l'ESS, que n'ha multiplicat les pràctiques, així com les polítiques públiques de promoció. Aquesta efervescència s'ha traduït, també, en gran quantitat d'experiències d'intercooperació, així com en mesures i recursos per donar-les-hi suport.

S'està impulsant la intercooperació des del sector públic, la Xarxa d'Ateneus Cooperatius i el suport a projectes singulars promoguts per la Generalitat de Catalunya o les convocatòries de subvencions per enfortir l'ESS de l'Ajuntament de Barcelona, amb línies específiques d'intercooperació, i des d'espais representatius de l'ESS que també s'han sumat a aquesta tasca, com la Federació de Cooperatives de Treball de Catalunya, que, amb la seva recent reformulació, està impulsant la intercooperació sectorial dins del món cooperatiu.

A la XES, aquesta vitalitat també s'ha notat i s'ha reforçat el seu paper com a espai d'intercooperació sociopolítica, és a dir, com a instrument per a la cooperació entre organitzacions de l'ESS al voltant d'un objectiu polític o social. Segons les dades del Balanç Social d'enguany, el 27% de les organitzacions diuen participar en comissions sectorials o temàtiques de la XES (on destaquen les comissions d'ecologia i d'habitatge cooperatiu en sessió d'ús), i el 26% en xarxes locals.

A part de la intercooperació sociopolítica, trobem un bast ventall d'experiències d'intercooperació socioeconòmica: espais de cotreball, com la

Comunal, el Grup Ecos o Núria Social; mancomunització de serveis logístics, com Les Contrabandistes, la Zona o la Xarxa Pagesa; pols cooperatius sectorials, com Batec o el Bicicub; o els pols cooperatius territorials, com els que s'estan gestant a Sant Cugat del Vallès i Sabadell.

Així doncs, si fa pocs anys la XES era el principal -i gairebé l'únic- espai des del que s'impulsava la intercooperació i la construcció de mercat social, el paisatge avui és el d'un ecosistema ric i divers, amb nous actors i eines rellevants. Però, de tots els reptes que planteja aquest creixement, segurament n'hi ha un que en sobresurt: Com es governa aquest ecosistema de mercat social? Quins espais podem generar per crear una estratègia comuna, i que reparteixi, en els diferents agents, les accions o línies de treball a dur a terme? La FESC serà un bon moment per plantejar aquestes preguntes. Us hi esperem.

Una de les càpsules formatives de la Comissió d'Ecologia de la XES

Agermanar l'economia solidària i l'ecologisme

El juny del 2018 es van celebrar les primeres jornades d'economia socioambiental i solidària, organitzades per la cooperativa Espai Ambiental amb el suport de la XES. L'objectiu d'aquelles jornades era el de donar més centralitat als aspectes ambientals dins de l'economia social i solidària, tant a les pràctiques quotidianes de les organitzacions, com, també, al moviment en conjunt. Fruit d'aquesta necessitat, a les mateixes jornades, es va decidir crear la Comissió d'Ecologia i generar, així, un espai permanent per treballar el valor ambiental dins de la XES.

Vam començar a treballar a partir de l'anàlisi dels indicadors ambientals dels informes anuals de l'Estat del Mercat Social. En aquests informes veïem que les organitzacions de l'ESS no estaven interioritzant, de forma generalitzada, les pràctiques ecològiques. Per això, una de les principals línies de treball, des de l'inici, ha estat sensibilitzar el teixit de l'ESS i promoure petites campanyes orientades a millorar els indicadors ambientals de les organitzacions. Destaquen, sobretot, les càpsules de vídeo formatives en quatre àmbits fonamentals per a la transició ecològica dins de les empreses i entitats: el consum responsable, la mobilitat sostenible, la transició energètica i l'economia circular.

També hem treballat per donar eines a les xarxes locals i entitats de base per dinamitzar el debat sobre l'emergència climàtica al seu territori, tot reflexionant sobre el paper que poden tenir i tenen les iniciatives d'ESS en aquesta transició. L'eina principal per fer-ho és el *Kit de l'ESS contra l'emergència climàtica*: un tòtem fet de plafons, que aborda l'emergència climàtica des de quatre

àmbits: el consum, la mobilitat, l'energia i l'economia circular (residus). Mitjançant aquest kit, es poden entendre les problemàtiques associades als quatre àmbits i, sobretot, plantejar alternatives, tant de caràcter global com locals. De fet, el kit està especialment pensat per descobrir i fer visibles iniciatives locals d'ESS que treballen pel consum responsable, per la transició energètica, per la mobilitat sostenible i per l'economia circular.

D'altra banda, en coordinació amb altres comissions, hem treballat les "Propostes per a la democràcia econòmica i la transició ecosocial", que busquen contribuir al debat públic sobre la necessitat del canvi de model socioeconòmic. Sota aquest mateix marc, vam celebrar les jornades Canviem la Lògica, del 18 de juny, que van ser la quarta edició de l'espai de reflexió sobre ecologia i ESS, que organitzem des de la comissió d'Ecologia. En aquesta edició, vam treballar al voltant dels següents eixos: energia, alimentació, urbanisme i mobilitat, residus i conservació del territori, amb l'objectiu d'identificar les línies de treball estratègiques per avançar cap a la transició ecosocial des de l'economia social i solidària, amb l'horitzó posat en l'any 2030. Aquestes línies de treball les complementem amb algunes de les accions o projectes estratègics que pensàvem que havien de conformar i llistant els actors més rellevants amb qui treballar. Aquesta feina s'emmarca en el procés de reflexió estratègica del conjunt de la XES, de manera que segueix viu i tindrà la seva propera fita a la propera Fira d'Economia Solidària de Catalunya.

Per contactar-hi:

<https://xes.cat/comissions/ecologia>

PER MOLTS ANYS MÉS, VISCA LA FESC!

XAVI PALOS (coordinador FESC 2012-2017)
La satisfacció de demostrar que “portem un món nou als nostres cors”, que hi ha alternatives en tots els àmbits de la vida i des de la FESC, com a part visible de l'iceberg del mercat social, les estem construint d'una manera autogestionada i autònoma.

ÀNGEL I ÀNGELS DE LA VARA (voluntaris 2013-2019)
Durant aquests anys com a voluntaris de la FESC hem après molt de la cooperació i la solidaritat. Sempre hem participat com a informadors i en el canvi d'ecosols, ens hem sentit part d'una unitat organitzada amb cohesió, consens i compromís que comparteix valors i actituds comuns. Estem molt satisfets. Moltes gràcies.

FERRAN AGUILÓ (comissió de logística 2012-2018)
El que vaig viure a la FESC des del seu inici és la demostració que el que és impossible passa a ser possible quan emprenem el camí col·lectivament.

BARABARA EDUCACIÓ (expositora)
Per a Barabara Educació, la FESC és un espai de retrobament amb entitats i persones amb qui compartim treball i experiències.

MARTA PULGAR (comissió de comunicació)
La FESC va ser un punt d'inflexió a la meua vida. Va ser l'espai on vaig descobrir que una altra manera de ser, fer i viure no només era possible, sinó que ja existia. On vaig conèixer multitud d'iniciatives i persones amb un potencial transformador inigualable, on vaig enamorar-me de l'ESS per sempre més.

MÒNICA HAAS (comissió de continguts 2012-2021)
La FESC és per a mi un espai de gran aprenentatge. Amb gent diversa i un objectiu comú, cadascuna aporta el seu gra de sorra i totes juntes sumem esforços per dur a terme somnis compartits. És tot un plaer col·laborar en aquest procés de construcció amb gent tan potent i compromesa. La FESC és font d'inspiració per a seguir lluitant per un món millor.

MIQUEL MARTORELL (visitant)
La FESC és un espai de trobada i descoberta; la demostració il·lusionant que les alternatives econòmiques existeixen i són més potents del que sovint pensem.

IOLANDA FRESNILLO (ponent)
La FESC és retrobar-nos. És saber del cert que no estem soles i que juntes ho podem tot. La FESC som nosaltres.

FER PANIAGUA (comissió de culturals)
Recordo arribar a la primera FESC, no havia ajudat gaire a la preparació. Vaig entrar directe a la barra, d'on no vaig sortir en dos dies. Per la XES ja feia temps que corria. No n'he sortit mai més: amics, tribu, vida... Tot s'ha anat construint amb aquest esperit festiu, cooperatiu i autogestionari.

EL FOLI VERD, SCCL (proveïdora)
Per a nosaltres, la FESC és, essencialment, un lloc de trobada; un espai on poder retrobar-se i compartir amb altres cooperatives, i un espai per descobrir noves propostes i experiències. Sempre és enriquidora.

Organitza:

Amb el suport de:

Amb la col·laboració de:

SI VOLS SER UN DELS 1.000 PUNTS DEL MAPA DE L'ESS

T'ESPEREM A LA FESC

INSCRIU-TE I T'ENTREVISTEM AL NOSTRE ESPAI DE LA FIRA PAMAPAM.ORG/FESC